

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

проф. Ю.А.Бріскін

Лекція з дисципліни “Загальна теорія професійного спорту”

*Ознаки професіоналізму у спорті
Стародавньої Греції.*

*Передумови виникнення
професійного спорту у новий час.*

*Роль засобів масової інформації у
формуванні та розвитку ПС.*

ОЗНАКИ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ У СПОРТІ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ

Роки	Професіоналізація спорту Стародавньої Греції
570 - 480 р. до Н.Х.	переможці одержують матеріальну винагороду
388 р. до Н.Х.	атлетів наймають за гроші
146 р. до Н.Х.	Греція завойована Римською імперією, після чого спорт набуває більш жорстокого та видовищного характеру, офіційно узаконюється право купівлі олімпійців для виступів на спортивних аренах

ОЗНАКИ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ У СПОРТІ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ

Професіоналізація спорту Стародавньої Греції не була випадковим явищем, а впливала з економічного, політичного та соціального життя суспільства, яке зумовило поступову трансформацію спорту, перегляд його цінностей і ідеалів.

В період найбільшого економічного розквіту Стародавньої Греції (V-IV ст.до.н.е.) Олімпійські ігри поступово втрачають культових характер і все більше уваги надається видовищності змагань та використанню титулів олімпіоніка для підвищення авторитету міст-держав і їхніх правителів.

Переможці змагань нагороджуються великими грошовими призами і цінними подарунками, - від 3000 до 6000 драхм, що було достатньо для сім'ї із 3-4 осіб, щоб прожити упродовж 5-10 років [Pleket H., 1992], а також отримують пільги у своїх містах.

Підготовка спортсменів стає безперервною і все в більшій мірі зорієнтованою на успіх у змаганнях, **У римському періоді ідеали давньогрецького спорту стали ще більше розмиватися.**

Змагання набували більш жорсткого характеру, особливо у боксі, боротьбі, панкратіоні. Більше того, під впливом римлян у програмах багатьох змагань з'явилися бої гладіаторів та поєдинки з дикими тваринами. Саме в цей період провідні спортсмени стали об'єднуватися в професійні союзи (братства), які користувалися опікою та матеріальною підтримкою римських імператорів. Між Олімпійськими та іншими культовими змаганнями спортсмени члени професійних союзів брали участь у різноманітних змаганнях зі спортсменами інших професійних союзів. Ці об'єднання професійних спортсменів фактично були прототипами сучасних професійних спортивних клубів.

ПЕРЕДУМОВИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОГО СПОРТУ В НОВИЙ ЧАС

У НОВИЙ ЧАС НАЙБІЛЬШОЇ ПОПУЛЯРНОСТІ І РОЗВИТКУ СПОРТ НАБУВ В АНГЛІЇ
Цьому сприяли об'єктивні передумови

Саме у цій країні склалися найсприятливіші умови для підприємницької діяльності, що спонукало бурхливий розвиток промисловості, народження **капіталізму**

В Англії з'являються професійні кулачні бійці, які у поєдинках на рингу заробляли собі на життя. Боксерами ставали переважно вихідці з бідних прошарків населення. Більш талановитих бійців опікали багаті люди. Так, один з перших професійних кулачних бійців Джеймс Фігг за підтримки багатого покровителя графа Петерборо збудував школу єдиноборств (1722 р.) з круглою ареною і місцями для глядачів [Парновская Н., 1997].

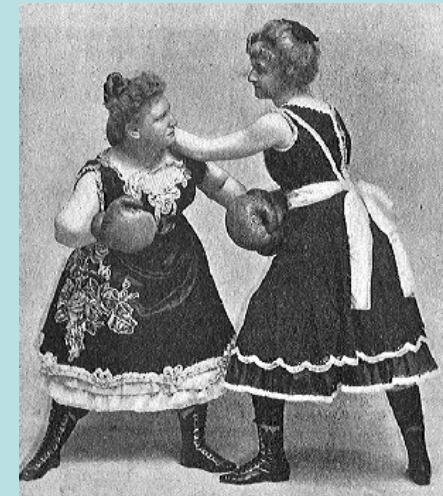

Джеймс Фігг

лорд Джордж Байрон

лорд Джордж Байрон
(реконструкція, “Lady Caroline Lamb”, 1972)

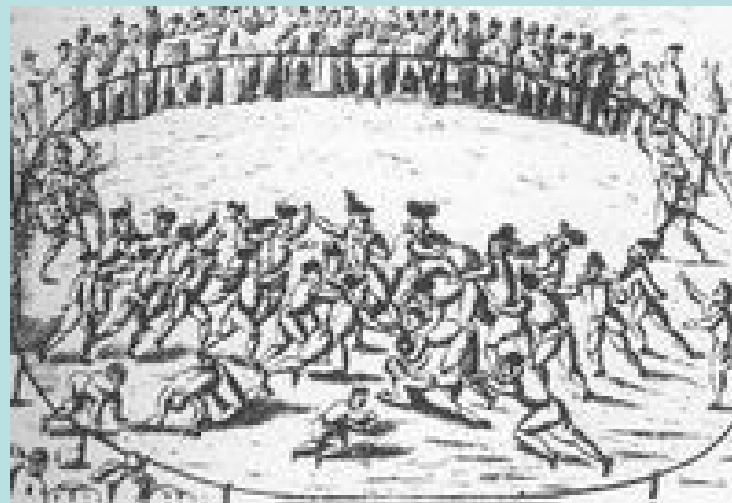
ОЗНАКИ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ У АНГЛІЙСЬКОМУ СПОРТІ В ЕПОХУ ВІДРОДЖЕННЯ ТА НОВИЙ ЧАС

Роки	Професіоналізація спорту
друга половина XVI ст.	виникнення ГЕМБЛІНГУ (укладання парі на результати змагань)
початок XVIII ст.	проведення турнірів з призами та грошовими винагородами
перша половина XIX ст.	виникнення поняття „ аматор ”
26 жовтня 1863 р.	£ представники 11 футбольних клубів Англії утворили Англійську асоціацію футболу
70-80 роки XIX ст.	£ виплата футболістам грошових винагород; £ поява платних гравців; £ відбуваються спільні (у суботу) виступи футболістів аматорів та професіоналів у змаганнях;
1885 р.	£ узаконено виплату футболістам грошових винагород

Справжня батьківщина футболу - Китай

Англійський футбол
XVIII ст.

ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОГО БЕЙСБОЛУ

Роки	Події
1869	<ul style="list-style-type: none"> ▪ відкрита заява менеджерів бейсбольного клубу “Ред Стокінгс”, м. Цинцинаті, що їхня команда є дійсно професійною, а гравці одержують гроші за гру ▪ бейсбол офіційно був визнаний професійним спортом в США;
1871	<ul style="list-style-type: none"> ▪ створена перша професійна бейсбольна організація - Національна асоціація професійних бейсболістів (м. Нью-Йорк), до якої увійшло 9 команд
1875	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Національна асоціація професійних бейсболістів об'єднувала вже 13 команд
1876	<ul style="list-style-type: none"> ▪ створена Національна ліга, що на відміну від попередньої асоціації була організацією професійних клубів, а не гравців; ▪ територіальний принцип розміщення команд у лізі; ▪ прийнята конституція ліги; ▪ участь бізнесменів у керуванні лігою: визначали політику ліги щодо вартості квитків, розкладу ігор і укладання контрактів із гравцями
1880	<ul style="list-style-type: none"> ▪ укладання власниками команд контрактів з гравцями; ▪ припинено перехід гравців із команди в команду; ▪ повний контроль гравців

ВИНИКНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ В США

ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ ОДРАЗУ МАЛО КОМЕРЦІЙНИХ ХАРАКТЕР

**Виникнення різних видів спорту на
американському континенті
датується XVII-XVIII ст.**

ПЕРШИМИ ВИДАМИ СПОРТУ БУЛИ:

Бокс (кулачний бій);

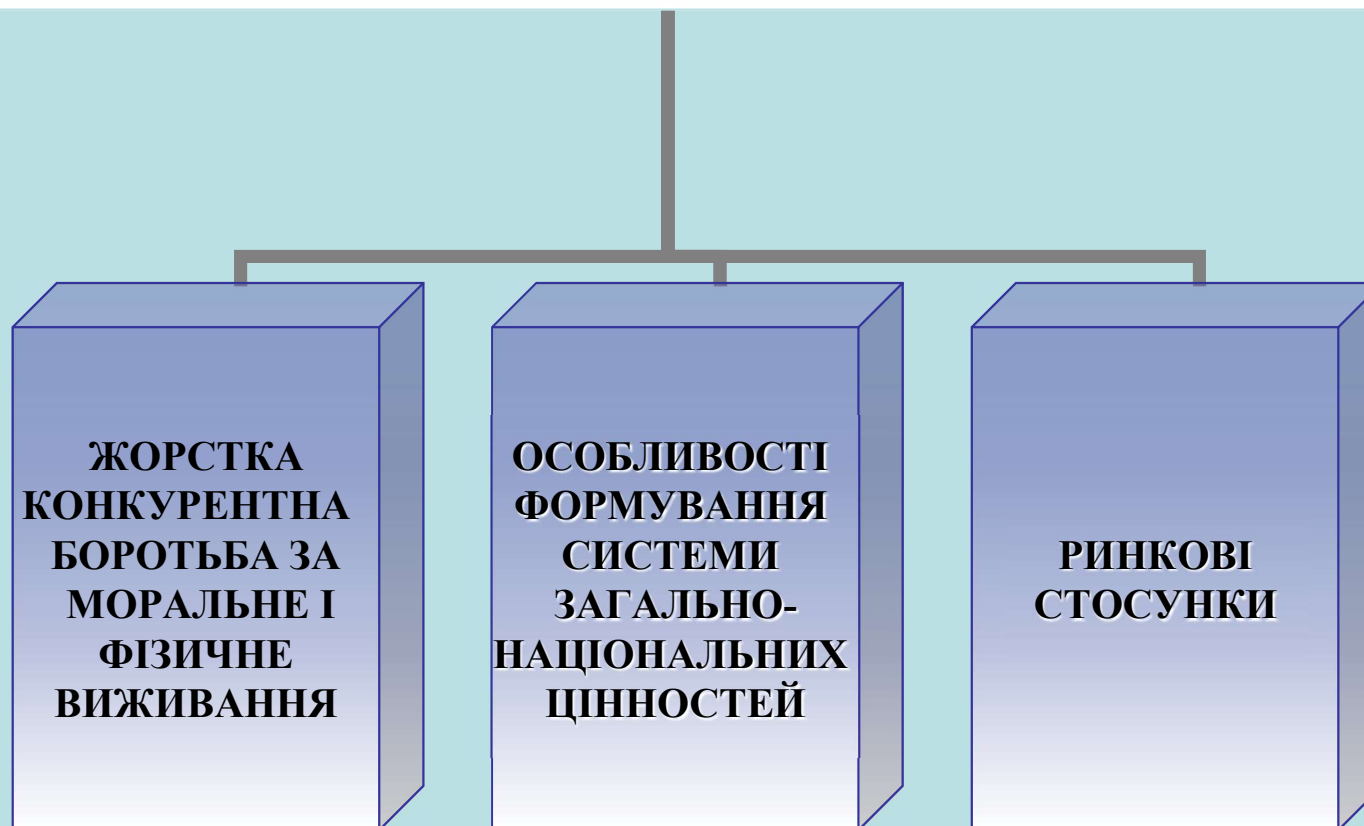
Боротьба;

Веслування;

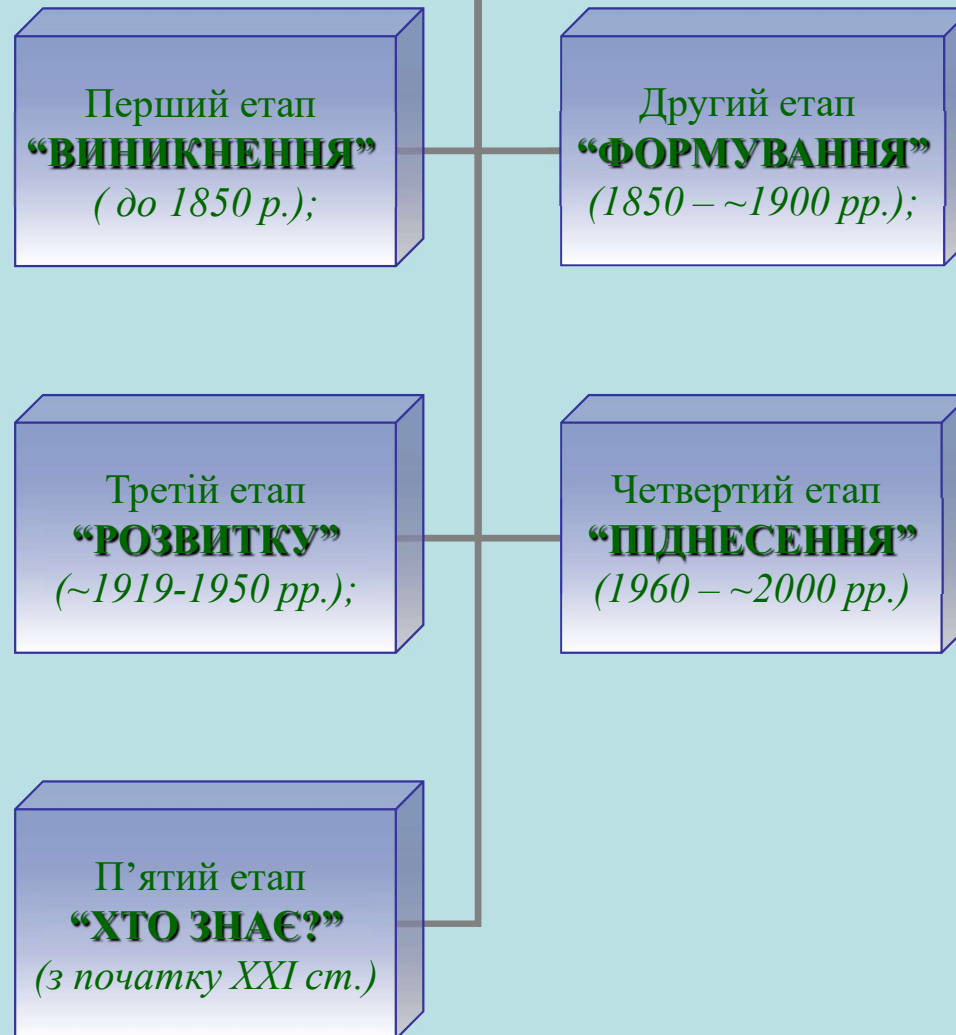
Біг;

Кінні скачки тощо.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ ВИНИКНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ В США

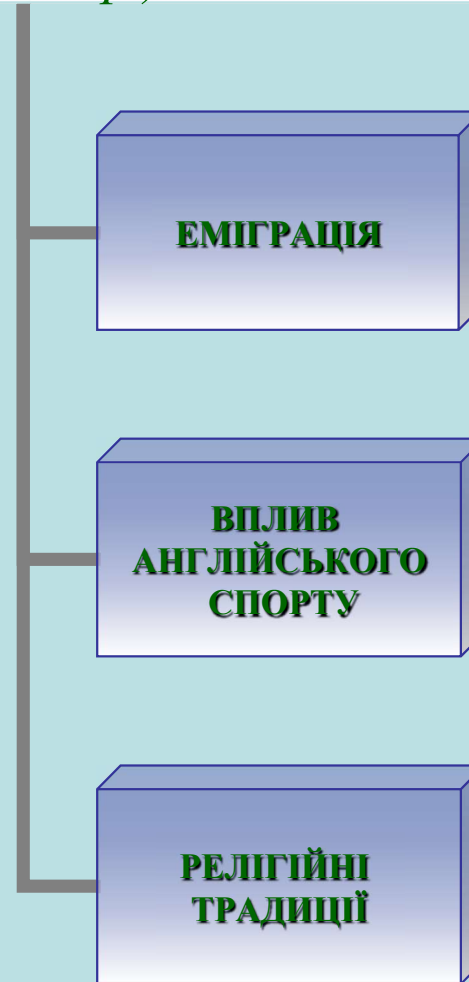

ПЕРІОДИЗАЦІЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ США

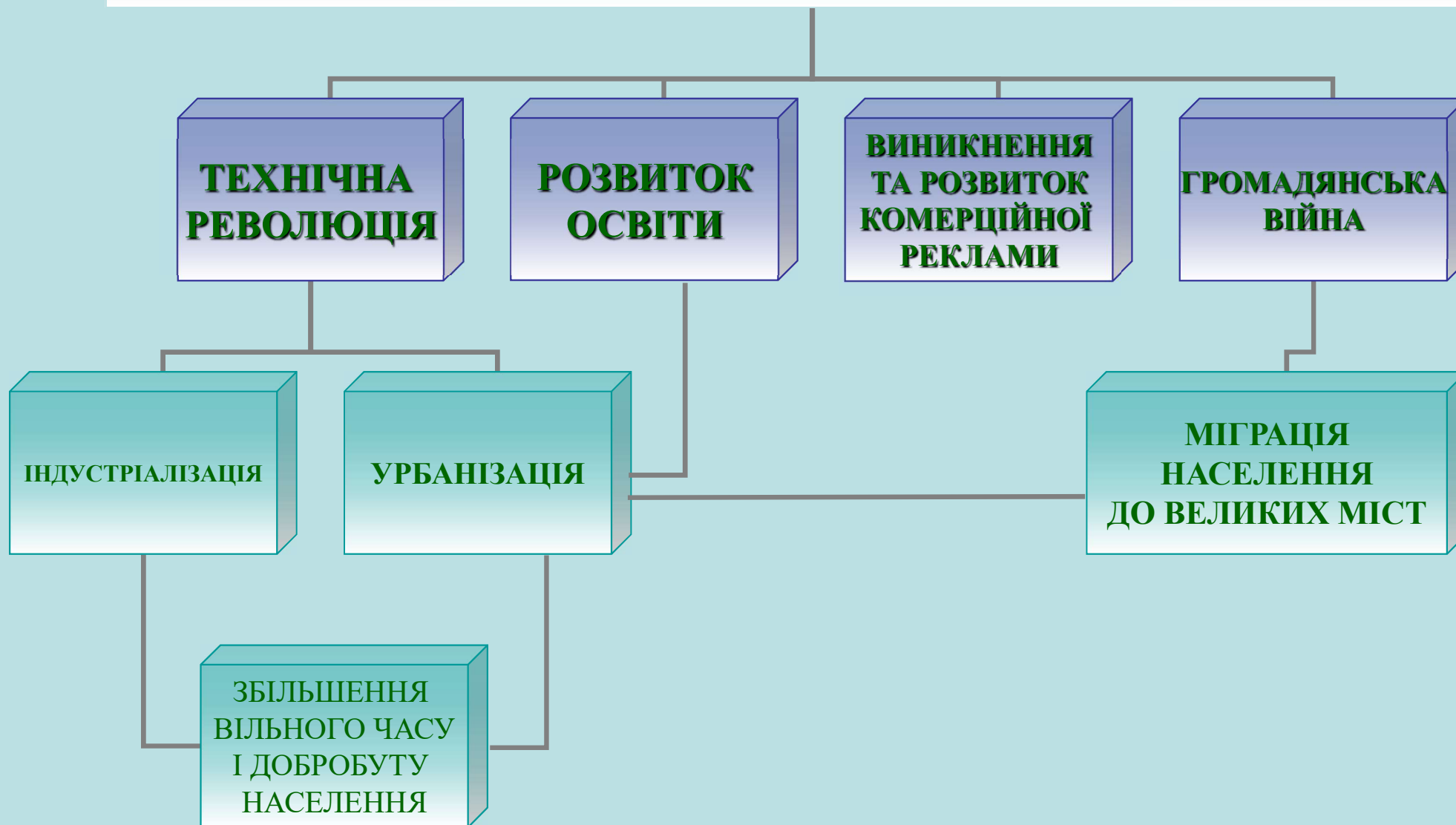

ВИНИКНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ США

(до 1850 р.)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ США (1850 – ~1900 рр.)

РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ США (~ 1919 –1950 рр.)

ПІДНЕСЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ США (1960 – ~ 2000 рр.)

